

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Εικοσὸν καὶ πέμπτον ἀριθμοῦντες χρόνον
τὴν κλεινὴν οἰκοῦμεν γῆν τῶν Παρθενῶνιν.

Χίλια καὶ ἑνῆκα δέκα
καὶ ὅλα τὰ σαθρὰ πελέκα.

Τῶν ὁρῶν μας μεταβολή, ἐνδιαφέρουσα πολὺ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ—ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ.
Συνδρομὴ γὰρ κάθε χρόνο—ὁ κ τ ὦ φ ρ ᾶ γ κ α εῖ ν α ι μ ὅ ν θ.
Γιὰ τὰ ξένα ὁμως μέρη—δ ἔ κ α φ ρ ᾶ γ κ α καὶ ὁ σ τ ὁ χ ἔ ρ ι.

Ἐκτ' Ἰουνίου καὶ εἰκοστή,
στόλοι στὴν Κρήτη σεβαστοί,

Ποῦντος εἰκοσιέξη καὶ χίλια καὶ ἑκατό,
τὰς ἐκλογὰς τὰς νέας ἐνθους ἐπικροτῶ.

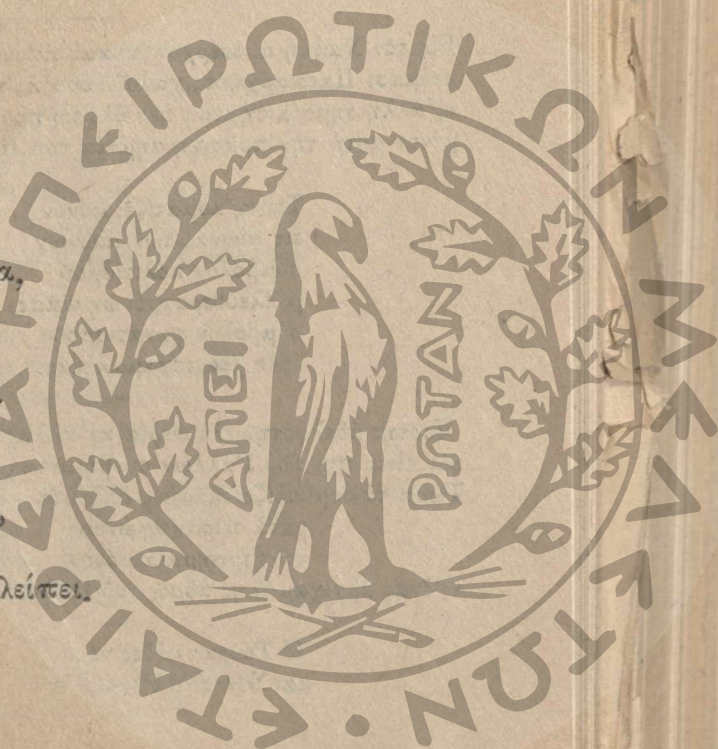
Μὰ λύρα πάλι
τὴν Κρήτη ψάλλει.

Καὶ πάλι σὲ μπλοκάρουνε τῶν προστατῶν οἱ στόλοι
καὶ σύνεσις καὶ φρόνησις γιὰ σὲ φωνάζουν ὅλοι.
Μὴ χάνης τὴν ὑπομονή, μὴ χάνης τὴν ἐλπίδα,
καὶ τοὺς προστάτας ἄκου,
μὰ σὺ μᾶς λές: τοῦ κάκου,
τόσαις φοραῖς τοὺς ἄκουσα καὶ ἑλευθεριὰ δὲν εἶδα.

Εἶναι καλὴ καὶ ἡ σύνεσις γιὰ τὴν ἐλευθεριά σου,
μὰ δεῖχνε μὲ τὴν σύνεσι καὶ τὴν παλληκαριά σου.
Μὴ σκύβης εὐκολὰ καὶ σὺ, καὶ μένε πάντα Κρήτη,
ποῦ δὲν γυρεύει ἑλευθεριά μὲ δίσκο ψωμοζήτη.
Θᾶναι γιὰ σένα συμφορὰ, πολὺ παθο νησί,
τὴν στάσι μας τὴν ἀφογὴ νὰ μιμηθῇς καὶ σὺ.

Μὲ τοὺς προστάτας ἐγίνες καὶ τῆς Εὐρώπης σκλάβος,
τὴν δόλια σου τὴν ἑλευθεριά μὲ τοῦ καιροῦ τὸ διάβα
Λαβύρινθο τὴν ἔκαναν ἢ τόσαις προστασίαις,
καὶ μέσα του Μινώταυροι μουγγρίζουν γιὰ θυσίαις.

Προστάται σου Μινώταυροι φιλοῦν μισὰ φεγγάρια
γελῶντας μὲ τὸν βόγγο σου καὶ μὲ τὸ καρδιοκτύπι,
καὶ ἀκούω νὰ φωνάζουνε τῆς Κρήτης παλληκαρία:
φιοῦ σας, μωρὲ προστάτηδες... γκραδάτσι ποῦ σᾶς λείπει.

Περικλέτος, Φασουλής, ὀμιλοῦν μετὰ χολῆς.

Φ.— Δόλια Πατρίδα σὲ πονῶ...
Π.— Τί λές, βρὲ φαμφαρῖνος;
Φ.— Πονῶ, βρὲ Περικλέτο μου, γιὰ μιᾶς πατρίδος πόνο.
Βλέπω τὴν καταδίωξι καὶ τὸν κατατρεγμὸ τῆς
κι' ἀναστενάζω μυστικὰ στὸν ἀναστεναγμὸ τῆς.

Ἀκούω γύρω βογγητά,
μηνύματα μεγάλα,
χαμάληδες τοῦ Γαλατᾶ
τῆς στήνουνε κρεμάλα.

Ξεμαλλιασμένη, κουρελοῦ, μὲ ζητιανιὰς διασάκι
ἔμπρὸς τοὺς Προστάτας πηλαεῖ
καὶ δὲς τοὺς παρακαλεῖ,
κι' ἐκεῖνοι τὴν κυττάζουνε μὲ Τούρκικο φεσάκι.

Βλέπω τὴν Ἐκκλ., σία τοῦ Γένους τὴν μεγάλη...
ἀκάνθινα στεφάνια τῆς βάζουν στὸ κεφάλι,
τῆς Ἐκκλησιαῆς τῆς πέρνουν,
κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὴν σέρνουν,
καὶ τὰ προνόμιά τῆς κρεμοῦνε τὰ μεγάλα
στοῦ πέμπτου Γρηγορίου τὴν φοβερὴ κρεμάλα.

Ἰωακεῖμ ὁ τρίτος,
ὁ πολεμῶν ἀτρύτως,
ἀκλόνητος ὀρθοῦται βράχος τῆς Ἐκκλησίας,
κι' ὑπὲρ τῶν προνομίων
καὶ πάντων τῶν τιμῶν
φέρει σταυρὸν ἐπ' ὤμου μαρτυρικῆς θυσίας.

Ἐμπρὸς στοῦ Γρηγορίου
τὴν θύρα τὴν μεγάλη
στέφανος μαρτυρίου
καὶ τοῦτον περιβάλλει,
καὶ πίσω του μὲ δόγγο φυλὴ κατατρεγμένη
παρηγοριὰ προομένει.

Βλέπει τὸν Πατριάρχη κι' ἡ Δύσις ἡ Τουρκάλα,
κι' ἀναφωνεῖ κι' ἐκείνη
σὲ Νεοτούρκων σμῆνη:
κρεμάστε τον καὶ τοῦτον μὲ τὴν παληὰ κρεμάλα.

Εἰς τὸν Χακκὴ προσέρχονται καὶ κάνουν τεμενᾶ,
κρέμασε Πατριάρχηδες, χαλάλι σου κι' ἡ Κρήτη,
κι' ἄλλη σημαία σήμερα δὲν ἐλέπω πουθενά,
μόνον αὐτὴ τὴν πράσινη σημαία τοῦ Προφήτη.

Τούτῃ κυματίζει μόνον
εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων
σύμβολον πολιτισμοῦ
μ' ἐλευθεροφρόνων νίκας,
σύμβολον φανατισμοῦ
κάθε βρωμοχαμαλίκας.

Ἰσότης ἀδελφότης, ἐλευθερία, κι' ἄλλα,
δὲν εἶναι πιά τῶν Γάλλων συνθήματα μεγάλα.
Τώρα τὰ συμβολίζει δικαίως ὅλ' αὐτὰ
μετὰ σειρὰν ἀγώνων
τούτ' ἡ σημαία μόνον,
κι' ἕνας ἀρχιχαμάλης ἀδρὲς τοῦ Γαλατᾶ.

Ὁ Τουρκαλάδες νέοι
καὶ Συναγματικοί,

ὀρμήσετε γενναῖοι,
κυτπάτ' ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Κρεμάστε πέρα πέρα τοὺς Γιουνανλῆδες ὅλους,
στείλετε καὶ στὴν Κρήτη στρατεύματα καὶ στόλους,
ἀσκήσετ' ἐκεῖ πέρα σὰν πρὶν εὐγενικὰ
τὰ δικαιώματά σας τὰ κυριαρχικά.
Πάλι τὰναγνωρίζουν ἐν τόσῃ συγκινήσει
τῆς Κρήτης οἱ προστάται, ποῦ τάχαν λησμονήσει.

Κι' ἐκεῖνο τὸ παληόπανο καὶ μιὰ παληοπαντιέρα,
ποῦ δίχως κύρος κι' ἀφανῆς ξεχάστηκ' ἐκεῖ πέρα,
ὡς σύμβολον ν' ἀνυψωθῇ καὶ πάλιν ὅπως πρῶτα
κυριαρχίας Τουρκικῆς μὲ νέα καθεστῶτα,
γιὰ νὰ χαρῇ, βρὲ Περικλῆ, Πισσῶν καὶ συντροφία,
καὶ καθεμιὰ Χριστιανὴ Καμόρα καὶ Μαφφία.

Καθένας τώρα ψάλλει
δαστάζων σκυολόγισα...
τὴν πάθαμε καὶ πάλι
μὲ τὰ συγγενολόγισα.

Κι' ἂν στέκη τὸ κεφάλι μας' τοὺς ὦμους μας ἀκόμη
ἂς πέσωμε γι' αὐτὸ πρηνεῖς
στοὺς κηδεμόνας συγγενεῖς
νὰ τοὺς παρακαλέσωμε νὰ μᾶς δοθῇ συγγνώμη.

Μέσα σὲ τόσους διωγμοὺς καὶ σύ, παληοζαγάρι,
ζήτει συγγνώμην ταπεινῶς,
ποῦ μένεις τώρα ζωντανός,
κι' ἀκόμη Μουσουλμάνικο δὲν σ' ἐσφαξε χαντζάρι.

Ἀνέλπιστος χαράι...
στῆς Κρήτης τὰ νερά
ἀράζουν πάλι τώρα
τρανὰ θωρακοφόρα
τόσον ἀγαπητῶν
τῆς Κρήτης προστατῶν.

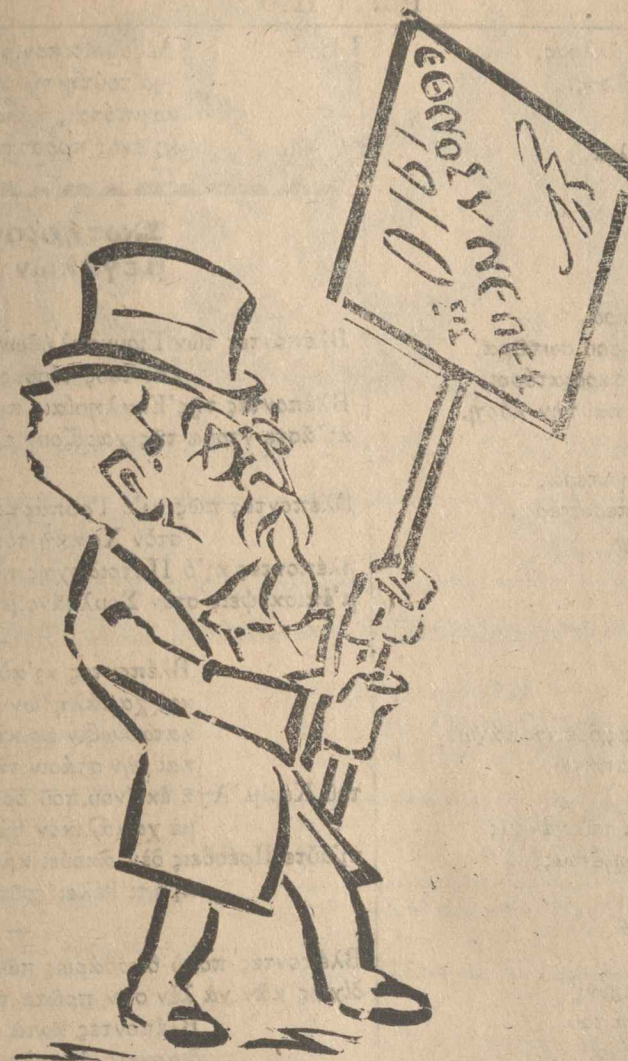
Σύρε' στὴν Κρήτη τὴν φτωχὴ
καὶ φύσα τὴν φλογέρα...
μετάνοισαν ποῦ μοναχὴ
τὴν ἄφησαν μιὰ μέρα.

Κι' ὅσο περνοῦσε, Περικλῆ, ταχύπτερος ὁ χρόνος
τόσο γι' αὐτὴ τοὺς ἔδερνε καὶ μὲς, μαράζι, πόνος,
ὡς ὅτου δὲν εἰμπόρεσαν ν' ἀνθέξουν' στὸν σεθντᾶ
κι' ἦθελαν πάλι νὰ τὴν δοῦν σὰν πρὶν ἀπὸ κοντά,
κι' ἐστειλαν τὰ καρδιά τῶν ν' ἀράζουν' στὰ νερά τῆς...
χαρά μας καὶ χαρά τῆς.

Κι' ἡ Κρήτη λέγει πρὸς αὐτοὺς
τοὺς φίλους τῆς τοὺς λατρευτοὺς:
πάλι καλῶς μὲ ὀρήκατε, πάλι καλῶς σὰς ὀρήκα...
πολὺ καιρὸ στερήθηκα τῆς μούρης σας τὴν γλύκα.

Μὰ πάλι, σὰς εὐχαριστῶ,
ποῦ δὲν μ' ἐλησμονήσατε,
καὶ πάλι μ' ἐρωτα πιστὸ
βαθεῖα μ' ἐσυγκινήσατε.

Βρὲ καλῶς' τοὺς τοὺς μνηστήρας,
τοὺς προστάτας, τοὺς σωτήρας.
Βρὲ καλῶς' στα τὰ παιδιὰ...
κέρασέ τα, παπαδιά.

Τάδε φθέγγεται Δραγούμης μὲ διάτορον κραυγὴν:
ἴτε, παῖδες τῶν Ἑλλήνων, στῆς Διπλῆς τὴν ἐκλογὴν.

Τι χαρά μου, τι χαρά μου,
ποῦ καὶ πάλι' στὰ νερά μου
σὰς κυττάζω μαζωμένους
καὶ γιὰ μὲν' ἀδελφωμένους.

Στῆς ἀγάπης μου τὰ χάδια
ὅπως κι' ἄλλοτε τρυφερεῖς,
καὶ τὰ πηδ παχειὰ κουράδια
θὰ σὰς δώσω νὰ τὰ φάτε.

Βρὲ καλῶς' τοὺς, βρὲ καλῶς' τοὺς,
τοὺς προστάτας τοὺς εὐρώστους,
ποῦ ποτὲ δὲν μὲ ξεχάνουν, ποῦ γιὰ μὲνα σπαρταροῦν,
καὶ τὸ Τούρκικο φεσάκι γιὰ χατήρι μου φοροῦν.

Καλῶς' τοὺς τοὺς μνηστήρας μου μὲ τοῦ σεθντᾶ τὸν πόνο,
εἰμαι βεβαία σήμερα πῶς ἦλθατε καὶ μόνο
τὴν δίψαν νὰ κορέσετε τοῦ πάθους τοῦ γνωστοῦ,
καὶ ἀνασκαφὰς νὰ κάνετε' στὸ χῶμα τῆς Φαιστοῦ.

Κι' οἱ προστάται τῆς μὲ μάττα τῆς φωνάζουν φλογισμένα:
πέσε πάλι, κοπελιά,
στὴ δική μου ἀγκαλιὰ
νὰ περνᾷς χαριτωμένα.

Ἐλα πάλι, πέρδικά μας,
στ' ἀγκαλάκια τὰ δικά μας,
κι' ἂν σοῦ ἐάλωμε καὶ φέσι
κι' ἂν σὲ δώσωμε πεσκέσι
στὸν Σουλτάνο σὰν καὶ πρῶτα, μὴ σὲ μέλῃ, δὲν πειράζει,
στοὺς προστάτας σου στηρίξου καὶ μὴν τώχης γιὰ μαράζι.

Κι' ἡ Κρήτη λέγει πρὸς αὐτοὺς
τοὺς φίλους τοὺς ἀγαπητοὺς:
Ἀναγνωρίζω βέβαια τὴν τόση σας θυσία
καὶ χρεωστῶ σὲ σὰς πολλὰ,
ἐν τούτοις θάνατι πηδ καλὰ
νὰ λείψῃ τόσος ἔρωτας καὶ τόση προστασία.

Καὶ πάλι σὰς παρακαλῶ
νὰ ἀβύσῃ λαύρα δυνατὴ...
τόσος σεθντᾶς ἀγαπητοί,
δὲν εἶναι καὶ πολὺ καλὸ.

Καὶ τώρα μὲς τοὺς σιτευτοὺς
σφάζω γιὰ σὰς τοὺς λατρευτοὺς,
ὅμως ἡ προστασία σας μοῦ γίνηκε τοιμποῦρι
κι' ἀδεῖάσετέ μου τὴν γωνιά καὶ κόφτε τὸ κουμποῦρι.

Γι' αὐτὸ θερμὰ παρακαλῶ τὸν κάθε μου σωτήρα,
κι' ἂν σήμερα μὲς κάνετε καὶ τούτῃ μου τὴ χάρι,
τότε κι' ἐγὼ μ' ἐπιτάχονθ' ἂν τραγουδήσω λύρα:
διάλε τὸ ἀποθαμένους σας, διάλε τὸ ἀπομεινάρους.

Ἐρι πάλι τὰ καρδιά τῆς Εὐρώπης γιὰ καλὸ
μὲς' στῆς Κρήτης τὸν γιανλῶ.
Ἐρι πάλι τὰ καρδιά μὲς' στῆς Κρήτης τὰ νερά...
μπράβο, ζήτω τοὺς, οὐρρά.

Κύττα πάλι, Περικλέτο, τοὺς φιλάτους κηδεμόνας
μὲς' στῆς Κρήτης τοὺς στρατῶνας.

Κύττα Ρώσους, κύττα κι' άλλους,
Ἰταλοὺς, Ἑγγλέζους, Γάλλους.

Δός τους καὶ σὺ μ' ἐμὲ φιλιὰ,
πλὴν ἄκου, μαλαγὰνα,
πὼς ὁμιλεῖ στὴν κοπελιὰ
τῆς κοπελιᾶς ἡ μάννα.

Ἔχε τὰ μάτια τέσσερα τῆς λέει, κακομοίρα,
μὴν τὰ χαλάσης μ' ἓνα σου καὶ μ' ἄλλο σου σωτήρα.
Σκύψε καὶ τώρα σ' εἶ, τι ποὺν προστάται βαρδιατόροι,
ἄλλοιὼς προσμένει συμφορὰ τὴν μάννα καὶ τὴν κόρη.

Καλησπερίζω δὴδ ψυχαῖς, μάννα καὶ θυγατέρα,
κουροῦνα λὲν τὴν μάννα μας, τὴν κόρη περιστέρα.

Μὴ βγάλης, κόρη μου, μιλιὰ
σκοῦς ἢ γλωσσοκοπάνα...
τέτοια πανόρηκα κοπελιὰ
καὶ νᾶχη τέτοια μάννα.

Π. — Καὶ σὺ τί κάνεις, Φασουλῆ;

Φ. — Τί θέλεις, δρέ, νὰ κάνω;
μένω πιστὸς στὴν ἄψογον καὶ μὲ τὸ παραπάνω.
Καὶ σὺ τί κάνεις;

Π. — Θρηνῶδὼ τὴν καταντιὰ τοῦ γένους
μέσα σὲ σᾶς τοὺς ἀηδεῖς καὶ τοὺς ξετσιπωμένους,
ποῦ μόνη πατριωτικὴ σᾶς ἔμεινε θυσία
χαριτωμένος τεμενάς καὶ μιὰ γονυκλισία.

Ἔμαθε τὸ Ρωμαῖκο δουλεῖα νὰ μὴν τελειώνῃ
χωρὶς προστάτης κύριος νὰ στέκεται κοντά του,
ἄδύνατον νὰ ζήσωμε χωρὶς προστάτας μόνοι,
καὶ πάσχομεν, δρέ Φασουλῆ, τὴν νόσον τοῦ προστάτου.

Φ. — Ἀλλ' ὅμως ἄς ἀφήσωμε τῆς τόσαις παπαρδέλαις
κι' ἄς πᾶμε, Περικλέτο μου, κι' ἐμεῖς στῆς ταραντέλαις,
τὴν ὥρα νὰ περάσωμε
προτοῦ παραγεράσωμε.

Πάψε, κανάγχα, νὰ πονῆς.
φθάνει καθέννας συγγενῆς
νὰ ζῇ, νὰ βασιλεύῃ,
κι' ἡ μοῖρα μας δουλεύει.

Μὲ σὲ τὸν φαμφαρόνον,
χωρὶς ν' ἀναστενάξω,
στὴν πλάσιν τῶν συγχρόνων
νυχθημερὸν φωνάξω.

Εἰχάσετε σὰν φρόνιμοι φαντασιῶν ἰνδάλματα,
κι' ἂν προτομαῖς καμμιὰ φορὰ σκαλίσαιτε κι' ἀγάλματα
σὲ κάποιον μαχητὴ παληό, σὲ κάποιον στολοκαύστη,
σπάστε τα, μουντζουρώστε τα καθὼς τὸν Ἐυλοθραύστη,
καὶ στῆσετ' ἐπὶ τὴν γῆν αὐτὴν τῆς λογοτρικυμίας
κολοσσιαῖον ἀγαλμα τῆς Ἀφιλοτιμίας.

Κι' ὅπως ἀπὸ τὸ Σούνιον ἐφαίνετο τὸ κράνος
ἐκείνης τῆς γλαυκώπιδος, ποῦ βλέπ' ὑπερηφάνως,
ἔτσι μακρὰν νὰ φαίνεται πρὸς ὅσους θέλουν κλέα
τῆς Ἀφιλοτιμίας μας ἡ περικεφαλαία.

Π. —

Δέξου λοιπόν, βρέ Φασουλῆ,
γὰ τούτῃ τὴν παραβολὴ
καμπόσαις κατακεφαλαῖς
κι' ἐνδὲς προστάτου σου ξυλιαῖς.

Σωτήριος ἀγὼν μεγάλων ἐκλογῶν.

Βλέποντες τῶν Γρουνανλήδων τοὺς μεγάλους διωγμοὺς
καὶ τοὺς τόσους σπαραγμοὺς.

Βλέποντες τῆς Ἐκκλησίας πὼς μᾶς πέρνουν ἄρον ἄρον
κι' ἄστε ντούα τῆς χαρίζουν εἰς τὴν φάρα τῶν Βουλγάρων.

Βλέποντες πὼς κι' ὁ Γρουπάρης ἄδικα κτυπᾷ τὸ πόδι
στὸν Χακκὴ τὸν θηριώδη,
βλέποντες κι' ὁ Πατριάρχης πὼς καιρὸ μονάχα χάνει
μ' ἐπισκέψεις στὸν Σουλτάνο, μ' ἐπισκέψεις στὸ Ντιβάνι.

Βλέποντες κι' αὐτῶν τῶν Γάλλων,
καὶ χαμάληδων μεγάλων
καταδιώξιν φρικτὴν,
καὶ τὴν στάσιν τὴν ψεκτὴν
τοῦ Κερίμ Ἀγᾶ ἐκείνου, ποῦ δρυχᾶται καθ' ἡμῶν
μὲ χαμάλικον θυμόν,
κι' οὔτε Πρέσβεις δὲν ἀκούει καὶ Σουλτάνο καὶ Ντιβάνι,
κι' εἰ, τί θέλει τοῦτος κάνει.

Βλέποντες πολὺ θαρβάρως πὼς μᾶς φέρονται παντοῦ
δίχως κἂν νὰ λὲν σὰν πρῶτα τὸ γνωστὸν γιανγῖς ὀλντοῦ.
Βλέποντες κατὰ Ρωμηῶν
διαρκεῖς ἀποκλεισμούς,
κι' αἰμοδόρων Χαρειμῶν
ἐμπολέμους ὀργασμούς.

Βλέποντες μὲ δυσφορίαν πὼς μιλοῦν χωρὶς αἰδῶ
κι' ὁ Ριφᾶτ ὁ ραφινάτος κι' ὁ λεπτότατος Χακκὴ,
βλέποντες πὼς μᾶς ἀλλάζουν τὸν ἀδόξαστο κι' ἐδῶ,
βλέποντες πὼς μᾶς ἀλλάζουν τὸν ἀδόξαστο κι' ἐκεῖ.

Πλὴν πρὸς τοῖς ἄλλοις βλέποντες ὅτι κι' ὁ Κερκυραῖος,
ὁ Κόντες ὁ μοιραῖος,
ἐπῆγε τώρα στὸ Παρί νὰ πείσῃ τὸν Πισσὼν
νὰ παύσῃ νᾶναι Τουρκαλᾶς εἰς τὴν διαπασσὼν.

Προσβλέποντες κατάστασιν ἀξίαν ἐγκωμίων,
καὶ μὲ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν Πανεπιστημίων
προσβλέποντες Καθηγητὰς κι' Ὑφηγητὰς σεπτοὺς
πολέμους καθημερινῶς νὰ συγκροτοῦν γραπτούς.

Βλέποντες τὴν μίαν κι' ἄλλην ἀθεράπευτον πληγὴν
καὶ πρὸ πάντων πὼς ἀχόμη δὲν μᾶς ἔδωσαν λεφτά,
Σὲ Λαε καλοῦμεν τώρα στῆς Διπλῆς τὴν ἐκλογὴν,
μήπως πάλι μὲ τῆς κάλπαις τὰ ἐσχόσης ὀλ' αὐτά.

Θερμὸν συγχαρητήριο πρὸς ὅπως πρέπει κύριον.

Τὸν Ραφαήλ τὸν Πρόξενον κι' ὁ Φασουλῆς συγχαίρει,
ποῦ μὲς ἀπὸ τὰ κάρθουνα ὄγῃκε σὰν περιστέρι.